

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Secunda Secundæ Et Tertia Pars Divi Thomæ Complectitvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores, & praxim spectantes, maximè circa
Sacramenta, accuratè declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1664

Sect. IV. Solvuntur argumenta contra veram Fidei resolutionem proposita.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13826

FOR II

ius, quibus Ecclesia innouit, hæc est aptissima, imo ferè unica eam manifestandi, resque credendas proponendi, ratio, utpote quæ est organum & instrumentum verum, sicque quoad nos aptissimum ad mysteria Fidei amplectenda.

IV. Quo sensu resoluatur Fides ultimè in divinam auctoritatem Ecclesie.

Dicendum itaque, ideo nos mysterium ali- quod Fidei credere, quia Deus per Ecclesiam dicit se hoc dicere vel dixisse, sicque resolvitur tandem Fides in divinam auctoritatem Ecclesie: ita post Caietanum hic, art. 1. Suarez hic, Disp. 3. Sect. 10. num. 10. Stapletonus in Doctrinali, controv. 4. quæst. 3. & alii. Imo communis hic videtur omnium loquendi modus, dum di- cunt objectum formale Fidei esse revelationem divinam ut ab Ecclesia propositam, per quod de- notatur propositionem Ecclesie esse respectu re- velationis Dei objectum formale secundarium, seu quandam illius modificationem, ut declara- tum est numero precedente.

V. Verne modo- dus Fidem resolvendi traditur per partes, & causas obje- ctivas.

Ut verò enucleatius procedamus, remque magis in particulari declaremus, Fidei assensum per partes quasi, & causas illius objectivas evolva- mus. Si quis ergo quærat, Cur Verbum credis esse incarnatum? Quia hoc sacra litera testantur: unde has esse sacras literas & veram Scripturam nosti? Quia Deus per Ecclesiam hoc dicit: at unde tibi constat Ecclesie dictionem esse locutionem Dei, seu Deum per Ecclesiam hoc affirmare: Quia motiva credibilitatis ejusmodi sunt, ut faciant hoc esse evidenter credibile, suadeantq; rationi maxi- mè consentaneum esse, ut hoc judicem, nec citra te- meritatem possum dissentire; quare per imperium vo- luntatis captivo intellectum in obsequium Fidei, ef- ficiog, ut res hoc modo proposita præbeat assensum.

VI. Revelatio divina motus intell- ectum, motiva credibi- litatis volun- tatis.

Objectum ergo formale Fidei, seu movens intellectum, & cui hic tanquam fundamento in- nititur, & à quo infallibilitatem suam & firmam certitudinem haurit actus Fidei, ac domum in quo ultimò sistit, est revelatio divina ab Ec- clesia proposita, ita ut unum integrent objectum modo jam declarato, nec aliud quidquam ex parte intellectus est necessariò requirendum. Ple- na tamen & completa Fidei resolutio hic non sistit, sed in motivis credibilitatis, quæ quamvis ad actum Fidei immediatè non concurrant, ut dictum est, nec rem, quæ credenda proponitur ostendant esse veram, ostendunt tamen esse cre- ditu dignissimam, eaque cum probabilitate illam proponunt, ut nullus prudens dubitare queat, quin mereatur fidem & assensum, & quin ille ho- minum cætus, qui hujusmodi motiva & signa in se continet, sit vera Christi Ecclesia, quòd- quo digna sit, quam omnes tanquam columnam & firmamentum veritatis acceptent. Sicut ergo à motivis credibilitatis Fides originem primò ducit, ita ultimò in illa resolvitur, modo proximè explicato.

VII. Resolutio- nem Fidei in motiva credibilitatis aperit tradit S. Augu- stinus.

Hinc S. Augustinus libro contra Epistolam fundamenti, cum cap. 4. quædam ex his motivis recensuisset, ut consensionem populorum, mi- racula, successione Episcoporum in Sede Pe- tri, de quibus aliisquo fusè agendum est infra, sic de iis loquitur: Hæc tot & tanta Christiani no- minis charissima vincula rectè hominem tenent cre- dentem in Catholicâ Ecclesiâ. Libro etiam de utili- tate credendi, cap. 16. & 17. de hac ipsâ re agens, ubi miracula, & alia nonnulla ex signis hæc ac motivis, quæ in Ecclesia reperiuntur, attulisset, hæc subdit: Auctoritati hujus Ecclesie nolle primas dare, vel summa impietatis est, vel præ- cipitè arrogantia. Docet insuper, ubi quis ob

Quam con- ceptum de auctoritate Ecclesie for- maverit S. Augu- stinus.

evidentem motivorum credibilitatem Ecclesiam semel accepit, debere eum semper postea il- lius auctoritatem, ut infallibilem in credendo regulam sequi; unde de se ait, quod supra ex aliâ occasione retulimus: Evangelio non crederem, nisi me Catholica Ecclesia commoveret auctoritas: addit- que, si Ecclesie auctoritas per Manichæos in- fringeretur, se amplius Evangelio credere non posse. Ex quibus constat, quam de motivis cre- ditibilitatis, Ecclesieque per ea acceptatâ concep- tum formaverit S. Augustinus.

SECTIO QUARTA.

Solvuntur argumenta contra veram Fidei resolutionem proposita.

CONTRA hætenus dicta objiciet aliquis, infallibilem hanc Ecclesie auctoritatem, in quam nos tanquam in objectum formale assensus, seu ex parte intellectus Fidem resolvimus, esse unum ex credendis, ergo propter aliud aliud credi debet, ergo non est prima ratio omnia cre- dendi, seu primum credibile, sicque vel commit- tetur circulus, & Ecclesia ob Scripturam, Scri- ptura ob Ecclesiam acceptabitur, vel nullum om- nino erit primum credibile, seu aliquid in quo sistat & quiescat intellectus, sed ibitur in infi- nitum.

I. Objic. au- thoritatem infallibilem Ecclesie esse unum ex credendis.

Ad responsonem notandum, parum referte quod aliquid sit in se primum credibile, seu quod summam veritatem reipsa contineat, nisi sit etiam primum credibile quoad nos, seu quod nos veritatem in illo contentam penetremus, alioqui perinde nobis est ac si veritatem illam in se non contineret. Sicut quantumvis res aliqua natu- ralis ita à parte rei se habeat, si tamen nobis non innotescat, nec illius vel experientiam vel de- monstrationem habeamus, nobis perinde est ac si se ita non haberet, parùmquo refert quoad nos quod in se vera sit, si non sit vera nobis. Eodem ergo modo, esto divinæ literæ dicantur primum credibile quoad se, & indemonstrabi- les, cum tamen in præsentis rerum statu, sine in- fallibili Ecclesie reificatione nos hoc non satis dignoscamus, non sunt primum credibile & in- demonstrabiles quoad nos, unde in iis, nisi in- fallibilis accedat auctoritas Ecclesie, quæ ut ostensum est, unum cum illis constituit objectum formale, Fidei resolutio sistere non potest.

II. Aliud est esse aliquid primum credibile in se, aliud quoad nos.

Quantumcunque ergo sacra Scriptura sit Ver- bum Dei, si nihilominus debitò modo non pro- ponatur, conducere ad hunc finem, eliciendi scilicet vel resolvendi actum Fidei non potest. Adde, quis verus sit Scripturæ sensus sæpissimè non constare, ut ex tot, tum inter nos & Secta- rios, tum Sectariorum inter se hac de re con- troversis est manifestum. Imo ipsi etiam Ecce- sie Patres, orbis lumina, viti doctrinâ & san- ctitate maximè conspicui, S. inquam, Augu- stinus, & S. Hieronymus, aliique, mirum est quan- tum circa quorundam locorum Scripturæ sen- sum & interpretationem inter se differerint, in- tepris etiam interdum in hanc rem utrimque scrip- tis tractatibus, quod tamen haud dubiè non con- tigisset, si Scripturæ mens esset aperta, resque ex ipsâ solâ Scripturâ decidi potuisset. Alia ergo præter Scripturam querenda est Fidei regula, viva nimirum, & quæ clarè sese aperire, ac declarare

Parum quoad nos refert, quod aliquid sit verum in se, si non sit verum nobis.

III. Si sacra Scriptura sit sufficiens ad fundan- dam Fidem, debet idoneè ad hoc pro- poni.

Alia præter Scripturam querenda est Fidei regula.

declarare possit, cujus proinde mentem ignorare nemo valet, nec nisi obstinatissimus sit, illi refragari.

IV. Ad argumentum itaque num. 1. propositum dico, quamvis Ecclesia unum sit ex credendis, non tamen indiget alio motivo ex parte intellectus, per quod credatur, sed sufficit quod in ea reperiantur motiva credibilitatis, nempe *morum sanctitas, puritas doctrine, pastorum in Sede Petri ad haec usque tempora perpetua successio, miracula, & id genus alia, de quibus postea; haec inquam cum in Ecclesia Catholica reperiantur, ut luce clarius constat, evidenter, ut dixi, ostendunt doctrinam ab ea traditam, esse creditu dignissimam, suadentque Deum per eam loqui. Cum ergo, ut Disp. praecedente ostensum est, testimonium Ecclesiae sit testimonium ipsius Dei, voluntas ob motiva credibilitatis imperat intellectui ut assensum praebet rei quae per eam credenda proponitur, idque ob auctoritatem Ecclesiae; sicque eadem opera credit eam esse fide dignam; qui enim propter alicujus auctoritatem credit rem ab eo dictam esse veram, credit etiam eum esse veridicum.*

ostenditur quo pacto licet Ecclesia sit unum ex credendis, possit tamen esse primum credibile.

V. Quod ergo me movet ex parte intellectus ad credendum Ecclesiae infallibilitatem, est ipsa auctoritas Ecclesiae: remotè autem inducor à motivis credibilitatis, modo jam dicto; evidenter quippe ex iis video esse rationi maximè consentaneum ut hac in re captivem intellectum in obsequium Fidei, eiq̃ue, aut Deo potius per eam loquenti assentiar: imò ut Sect. praecedente, n. 7. vidimus, contrarium esset, *vel summa impietatis, vel praecipit arrogantis.*

VI. Quare, cum ut rectè Suarez hic, Disp. 5. sect. 2. n. 4. & alii, nulla sit repugnantia ut detur regula aliqua viva & sensibilis, quae talia habeat signa, seu motiva, ut homines ea intuentes & prudentes considerantes, credere possint Deum per eam tanquam per organum suum loqui, judicentque insuper ea quae haec regula, etiam de seipsa dicit esse omnino certa & infallibilia: haec inquam cum ita sint, nullus relictus est ambigendi locus quin nostra Ecclesia sit ejusmodi, utpote in qua haec notae, seu motiva credibilitatis reperiantur, esseque organum à Deo constitutum ad alios ejus nomine erudiendos, atque ad docendum nos omnem veritatem, & per quam, ut supra vidimus, Deus loquitur *sicut locutus est per os sanctorum Prophetarum ejus, qui erant etiam regule vitae; uti erat Moyses & alii, & omnium maximè Christus.*

VII. Ut autem credatur Ecclesiae non est opus ut illa reflexè & expressè dicat vocem suam esse vocem Dei, sed sufficit quòd cum his signis credibilitatis rem aliquam proponat, hoc namque faciendo probat in actu exercitò se nomine Dei loqui, Deumque per Ecclesiam hoc omnibus proponere credendum. Ut ergo verbo concludam, assensus Fidei ex parte intellectus ultimo resolvitur tanquam in objectum formale, seu intrinsicè terminans actum, in testificationem Ecclesiae locutionem Dei proponentis, in motiva autem credibilitatis extrinsecè tantum resolvitur, veluti in conditionem seu causam acceptandifi-

dem: cum verò haec acceptatio antecedit actum Fidei; est quippe actus voluntatis, qui Fidei actum imperat, & motiva credibilitatis antecedit acceptationem, Fides planè ultimo resolvitur in motiva credibilitatis.

dem: cum verò haec acceptatio antecedit actum Fidei; est quippe actus voluntatis, qui Fidei actum imperat, & motiva credibilitatis antecedit acceptationem, Fides planè ultimo resolvitur in motiva credibilitatis.

Objicies secundo: nos totam Fidem nostram in Scripturarum auctoritate fundamus, imò ipsam etiam Ecclesiam ex Scripturis probamus; in Scripturas itaque, non in Ecclesiam faciendae est prima Fidei resolutio. Respondetur non posse nos vel Fidem in Scripturis fundare, vel Ecclesiam ex illis probare, nisi prius acceptentur: quantumvis namque aliquid in se certum sit & infallibile, si tamen ut tale non cognoscatur, non est certum & infallibile nobis, nec usui esse potest, sed perinde est ac si certum non esset, ut ostensum est num. 2. & 3. ex quo constat, sicut prima Fidei generatio pendet ab Ecclesia, quae tanquam viva regula acceptat Scripturam, ita ultima etiam Fidei resolutio fit in eandem Ecclesiam.

VIII. *Ecclesia per Scripturas probari nequit, nisi fuerint acceptae.*

Urgebis, Ecclesia, etsi in se certa sit & infallibilis, nobis tamen non est, nisi ejus infallibilitas probetur, probari autem haec nequit nisi ex Scriptura, ergo ultima Fidei resolutio fiet in Scripturam, sicque Scripturam per Ecclesiam, Ecclesiam per Scripturam probamus, & incidimus in circulum. Respondetur, primum & fundamentalem actum Fidei, & in quem consequenter Fides ultimo resolvitur, nullo modo niti auctoritate Scripturarum, sed Ecclesia munita, ut ita dicam, motivis credibilitatis, hanc suam infallibilitatem per seipsam testatur, signaque seu notae credibilitatis, ut saepius dictum est, evidenter ostendunt eam esse Fide dignam: cum ergo, ut ex Disp. praecedente, Sect. 1. & 2. constat, testimonium Ecclesiae sit vox & locutio Dei, potest ob ipsiusmet Ecclesiae testificationem credi fide divinam eam habere auctoritatem infallibilem; sicut ob similia credibilitatis argumenta Israelitae crediderunt Moyse, ob singularem scilicet ejus vitae sanctitatem, mansuetudinem, prudentiam, miracula, &c. quae ipsos movebant, ut illum pro Prophetâ, & Dei organo acceptarent: nam ut rectè Suarez hic, Disp. 5. Sect. 2. n. 4. sicut Deus de seipso testari potest, ita & regula Fidei, quatenus est speciale organum Dei, quo ipso nobis loquitur, ex peculiari Dei ordinatione & providentiâ idem poterit, ob summam scilicet dignitatem illius, cujus est organum, necessitatè hujuscemodi regule ad rectam universi constitutionem, resque Fidei eo quo par est modo proponendas.

IX. *Non per Scripturam, sed aliunde primo probatur infallibilitas Ecclesiae.*

Sicut filii Israel Moyse, ita nos credere debemus Ecclesiam.

Hac ferè viâ in resolutione Fidei procedunt Suarez hic, Disp. 5. Becanus 2. 2. cap. 8. q. 8. num. 1. Tannerus tom. 3. Disp. 1. quaest. 5. Albertinus tom. 1. Princip. 3. corolla. 4. a. n. 10. quamvis ex parte dissentiat. Nec multum adversari videtur Valentia hic, Disp. 1. quaest. 1. punct. 1. §. 10. quamvis, ut supra Sect. 2. n. 2. notavi, aliquid ejus dictis necessariò sit addendum. Hanc etiam Fidem resolvendi viam amplectuntur docti quidam recentiores, camque in sua Analyfi non parum illustravit P. Thomas Louwewellus Disp. quartâ.

X. *Quamvis hanc Fidem resolvendi viam amplectantur.*